

**Kristián
Dlouhý**

Léto ztracených duší

Argo

Kristián Dlouhý

Odpovědná redaktorka Veronika Chaloupková.

Jazyková redakce Tereza Kodlová.

Korektury Marcela Blažková a Mirka Jarotková.

Obálka, grafická úprava a sazba Tomáš Cikán.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2026 jako svou 6083. publikaci.

Vytiskla tiskárna Protisk.

První vydání.

ISBN 978-80-257-4981-4

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel: 226 519 383

e-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v přátelském

internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Léto ztracených duší

Na počátku bylo slovo, které každý dobře zná, a to slovo znělo máma. Stalo se to u kostela.

V Mnichově Vsi mají velký, pěkný kostel, selské baroko, stojí na vršku náměstí, které se zvolna svažuje od severu k jihu. Náměstí je to fešné, udržované, s kašnou, stromy, posezením, poctivou dlažbou a tak dále. Do kostela se ovšem nevchází z něj, nýbrž poměrně strohým portálem od západu, jak bývá zvykem. A k tomuhle portálu vede kolmo k náměstí křivolaká cesta mezi starými domy; jmenuje se, tahle ulice, Kostelní, a když po ní jdete, můžete se docela klidně zadýchat, jak prudce stoupá. Právě touhle ulicí šli o té třetí červnové neděli Melicharovi, čerství rodiče Julie a Štefan a jejich syn Tadeáš – něco přes rok starý klučina, který se většinu času nechal nosit (z kočárku neměl takový rozhled) a hověl si v otcově náručí i teď, když se šplhali vzhůru Kostelní ulicí.

Byli se projít podél potoka ke starému mlýnu, který už léta nefunguje, a ještě dál k pastvinám, kde chovají koně; Tadeáš, jako většina dětí, měl zvířata rád a vydržel by se na hřebce, kobyly a hřibata dívat celou věčnost a cosi nesrozumitelného si při tom mumlat. Dům Melicharových stál kus za kostelem, od náměstí směrem na severovýchod, a tak si radši zkrátili cestu touhle úzkou, sráznou uličkou, než aby zdouhavě obcházeli celou zástavbu domů, vil a podniků, kolem nichž by došli na spodní okraj náměstí.

Zhruba v půli cesty začali své rozhodnutí zpochybňovat.

„Možná jsme to měli radši obejít,“ podotkla s výdechem Julie.

„Povídej mi o tom,“ odvětil Štefan a výmluvně zhoupł dítětem v náručí, jako by chtěl říct, ty tlačíš prázdný kočár, ale já táhnu tohle jedenáctikilový nadělení.

Když konečně stanuli nahoře, rozhodli se, že si na chvílku odpočinou. Popošli tedy ke vstupu do kostela a posadili se na studené schody. Štefan byl hubený chlapík s knírem, bradkou a ustupujícím čelem, Julie menší a v pase poněkud silnější tmavovláška; oba měli tmavohnědé vlasy, avšak zatímco Julie si je pravidelně barvila, Štefanova kštice byla místy neskrývaně prošedivělá.

„Máma!“ vykřikl zničehonic Tadeáš.

Julie se bezděky usmála, potěšilo ji to, tak jako pokaždé, když od syna slyšela to jedinečné, libozvučné slovo.

„Tady jsem, broučku,“ mrkla po něm.

Ale Tadeáš se neřval na ni. Vlastně ji vůbec nevnímal. Místo toho zopakoval prvně vyřčené slovo, jako by stvrzoval jeho pravdivost, tentokrát klidněji a tišeji, zato však jaksi zamyšleně: „Máma.“ Pohled měl při tom upřený do výklenku nad portálem, kde byla zobrazena Panna Marie, již byl kostel zasvěcen, a tímtéž směrem také Melicharovic klouček natahoval ručku. Vlastně už ani nezněl a nevypadal jako dítě: totiž ano, hlas i obličej dětské zůstaly, ale zastřený výraz ve tváři a věčný tón, jímž promluvil, patřily dospělému. „Máma,“ vyslovil do třetice a nenechal nikoho na pochybách, že tím míní právě a jedině Bohorodičku. Přitom ve svém věku pochopitelně už nějakou dobu dobře věděl, komu jedinému tohle označení náleží.

„To není tvoje maminka,“ vysvětlovala Julie s nepřeslechnutelným údivem, „to je Panenka Marie, maminka Ježíška, který nosí dětem dárky.“

Tadeáš se na ni podíval, oči mu zasvítily a jeho pohled byl znovu dětsky bezstarostný a bezprostřední.

„Tak to bylo divný,“ poznamenal Štefan a nadzdvihl obočí.

Julie mlčky, nejistě přitakala.
Nato přivinula syna k sobě a políbila ho na tvář.
Zasmál se, jako obvykle, a Julii se vrátil klid.
Všechno se zdálo být při starém.

***

Desetiletá Kiri Tukulová dneska nemusela do školy, ale mnohem radši by tam šla. Místo toho totiž jela s rodiči do malého města, kam se v létě přestěhují a kde ona od září bude chodit do školy. Nechtěla se stěhovat. Stejně jako před pěti lety nechtěla opustit rodnou zemi, nechce teď opustit ani tohle evropské město, kam tenkrát přiharcovali přes půl zeměkoule. Jmenuje se – to město, kde posledních pět roků bydleli – Praha. A tohle nové, s divným jménem, leží asi dvacet kilometrů od ní. Doteď tam nikdy nebyla a nikoho tam nezná. V Praze si za tu dobu našla kamarády, dokonce nedaleko nich žili příbuzní: teta se strýcem, bratranec a sestřenice. Ale tady má být úplně sama...

Tak jsou tu.

Mnichova Ves, opravdu zvláštní název.

Otec zabočil na parkoviště za červenou trafikou a zastavil. Kiri i zezadu viděla, jak se oba rodiče usmívají, a docela dobře si dovedla představit jejich rozzářené obličej. Oni se sem na rozdíl od ní těšili.

Oba se na ni v tutéž chvíli otočili; její zakaboněná tvář jim beze slov pověděla, co si o tom celém myslí.

„No tak, bude se ti tady líbit,“ řekl otec, snědý muž s plešatou hlavou jménem Tlamak.

„Budeme mít vlastní dům! A restauraci!“ rozplývala se jeho manželka Kušna, štíhlá žena s rudou tečkou nad nosem. Mluvili na ni jejich společným rodným jazykem, pro místní zholá nesrozumitelným.

„A žádný kamarády,“ dodala Kiri a vystoupila z auta, aby dala najevo, že to chce mít co nejrychleji za sebou. Rodiče ji následovali, zdálo se, že se ničím nenechají připravit o svoje natěšené výrazy.

„Tady je to, hned naproti,“ ukazoval otec na nárožní budovu o třech podlažích, která ležela úhlopříčně přes křižovátku. „Dole budeme pracovat a nahoře bydlet.“

„No není to nádhera?“ zvolala matka a obrátila zrak k nebi, aniž by od kohokoliv čekala odpověď.

Před budovou čekal muž v modrých kalhotách a zeleném triku s límečkem: realitní makléř. Když Tukalovi přešli na jeho stranu ulice, hned jim vyšel vstříc. „Dobrý den, rád vás poznávám,“ pozdravil s širokým úsměvem, předvedl při tom tříčlenné rodině snad všechny zuby včetně stoliček a už napřahoval pravici k potřesení. Otec s matkou za ni nadšeně vzali a pozdrav opětovali, zatímco Kiri se držela opodál a koukala do telefonu, jako by se jí to netýkalo.

„Dneska možná líbí víc, než líbil na fotkách,“ poznamenala matka svojí lámanou češtinou.

Makléř se přitrouble usmál.

Na několik vteřin zavládlo duté ticho.

„Tak můžeme?“ nadhodil konečně otec.

Realiták se znovu usmál a vypadal při tom, jako by dostal křeč do čelisti. „Račte, panstvo,“ pobídl trojici.

Odemkl a otevřel vchodové dveře, zasazené přímo do oseknutého nároží, a nechal matku s otcem vejít. Zůstal ve dveřích a držel je pro Kiri, která se naschvál loudala. Kdyby rodiče nebyli tolik unešení svým budoucím domovem, dávno by jí domluvili za to, jak nezdvořile se chová.

Zatímco rodiče znali stavbu z inzerátu, Kiri ji viděla poprvé. Ocitla se ve veliké místnosti s dřevěným vybavením: u protější stěny stál regál s několika policemi, před ním barový pult a dál doleva ošuntělé stoly a židle. Všechno tu vypadalo staře a opotřebované.

Taky všák a dřevěné obložení stěn. A divně to tu páchlo, jako to páchne na starých místech, kde se dlouho nevětralo.

„Hm,“ zahuhlala Kiri na půl pusy, „fakt nádhera.“

Maklěř jí nerozuměl a rodiče nevnímali.

„Počkej, Kiri, až to uvidíš nahoře,“ řekla matka.

„Už se nemůžu dočkat,“ opáčila Kiri a zatvářila se kyseleji než předseda strany po prohraných volbách.

***

Měl hnědé vlasy, černé brýle, strniště a dělal učitele. Dnes jim to oficiálně oznámil. Na začátku předposledního týdne školního roku; pak se nahromadí samé výlety a akce a dost možná už by k tomu nedostal příležitost.

Nedělal to rád, a nedělal to ani poprvé.

Byli jeho oblíbená třída, primáni, a on jejich oblíbený učitel.

Tušili to, to se vždycky pozná, když má něco skončit.

„Proč odcházíte?“ ptali se hned, jako i ti před nimi.

„Už to nějak... nedokážu dělat dál tak,“ pousmál se trpce, „aby to stálo za to.“

„A budete učit jinde?“

Zakroutil hlavou. Tentokrát to byl definitivní konec. Už dvakrát měnil školu a v obou případech to skončilo stejně: nezměrným vyčerpáním, pocity zmaru, ale i nadějí, že jinde bude líp. Jenže letos, napotřetí, naděje chyběla. Pochopil, že nemá smysl pokračovat, že všechna snaha by byla marná. Bude to ve mně, uvědomil si někdy na jaře, a i kdybych chtěl, nedokážu se změnit...

Nebývalo to tak vždy.

Dřív v sebe věřil, a taky v lepší zítřky, jak se říká.

To až po ní postupně nabyl dojmu, že se všechno nezadržitelně hroutí, až se nakonec zhroutí taky on sám do sebe, jako kdyby černá díra vcucla sebe samu.

Ona.

Na podzim, v říjnu, to budou dva roky.

Teprve dva roky, připadá mu někdy, neboť se to zdá jako jiná doba, jiný svět. Už dva roky, podivuje se jindy, vždyť všechny ty vzpomínky jsou tak čerstvé...

Ublížila mu – a dobře si uvědomovala, že mu ublíží, byť šlo obecně vzato o malichernost – a on řekl: „To ale znamená konec.“ Snad to neměl říkat, a přece věděl, že by to v danou chvíli pronesl znovu. Stokrát si pak vyčítal sto a jednu věc, ale bylo pozdě: už nikdy to nebylo jako dřív, ona už nikdy nebyla jako dřív. Od toho dne spolu až doteď nepromluvili ani jako lidé, kteří se kdysi milovali, ani jako přátelé, dokonce ani jako staří známí.

„Že se dneska nebudeme učit?“ nadhodila Michaela, která podle oficiálního zasedacího pořádku seděla v první lavici u katedry a o to hůř se dala přeslechnout.

„Ještě bychom měli udělat...“ Měl jim to říct až na konci hodiny, teď z ní nic nebude. Na druhou stranu, sejde na tom? „Fajn, doděláme jedno cvičení v pracovním sešitě a pak si něco pustíme.“

Třída se shodla, že takový scénář je přijatelný, a na chvíli se ponořili do stavby souvětí. Potom jim pustil něco, čemu se vespolek chechtali (jeho nevyjímaje), a hodina skončila; i tahle měla jenom pětáctýřicet minut. Podobně proběhly taky zbývající dvě, jenom mu ani v jednom případě nebylo tolik líto, že od nich odchází.

Naobědval se a zamířil rovnou na vlak. Se zdejšími kolegy se nikdy nezdržoval, vyjma několika ojedinělých případů (jako třeba když společně trénovali na sportovní den) s nimi mimo práci netrávil čas. Možná to bylo jimi – prostou skutečností, že mu nesedli. A možná bylo na vině to, jaký byl od předloňského podzimu on sám. Jako by věděl, že ať se stane cokoliv, už nezažije opravdovou, plnou a ničím nezkalenou radost – a tak se o to ani nepokoušel.

Ve vlaku se posadil a vytáhl knihu, jak byl zvyklý.

Kunderův *Žert*. Příběh o tom, jak zdánlivé drobnosti mohou určit směřování našich životů a jak se činy, které pokládáme za velké, mohou ukázat naprosto nepatrnými, směšně nicotnými. On sám si připadal nepatrný a nicotný. Jako by z něj postupně ubývalo: ode dne, kdy taková zdánlivá drobnost vykolejila jeho vlak a poslala ho do neznáma. Přitom to tak dlouho vypadalo, že se nemůže mít líp a... Proč se k němu ten muž, co sedí vedle, tak naklání? Snaží se mu snad číst přes rameno?

***

Učitel si odkašlal a úkosem se na cizího muže po svojí levici podíval. Byl to starší člověk, obrýlený, odhadem okolo sedmašedesáti, s hranatou bradou, hustým obočím a tmavošedými vlasy sčesanými ke straně. „Děje se něco?“ zeptal se lehce přiškrceným hlasem.

„Ale vůbec ne, mladý muži,“ usmál se sedmašedesátník a jeho hlas byl naopak pevný jako zvuk lesního rohu.

„Dobře. Když jste se tak díval, tak jsem si myslel...“

„Kdepak!“ zakroutil hlavou a zasmál se plným smíchem. „Jenom jsem vám četl z dlaně, víte...“

„Co prosím?“

„No ano, máte mimořádně zajímavé dlaně. Čáry se vám kříží v nezvyklých úhlech a vytvářejí kromobyčejné tvary.“

„Aha, hm.“ Na víc se učitel nezmoohl.

„Nezlobte se, zkrátka jsem se,“ znovu se pousmál, „začetl, asi jako vy do vaší knihy.“

Chvíli bylo ticho, muž se taktně odvrátil a hleděl si svého, učitel se snažil celou tu podivnou situaci nějak vstřebat. Teprve po dobré půlminutě promluvil: „No a co jste se tam dočetl?“

„Nechme to být,“ mávl muž rukou, „ještě jednou se omlouvám.“

„V pořádku, ale zajímá mě, co se na těch mých mimořádných dlaních píše.“ Učitel na podobné, pavědecké metody nevěřil, v jeho hlase bylo znát jistou uštěpačnost.

„Ono by se nemělo takhle bez výkladu, rozumíte...“

„Aspoň něco,“ naléhal učitel.

„Tak tedy,“ muž si uvolnil hrdlo, „jednou budete šťastný. *Znovu šťastný.*“

To může říct komukoliv a v devětadevadesáti procentech případů se trefí, pomyslel si učitel, málokdo si myslí, že je v danou chvíli doopravdy a dokonale šťastný. Vlastně se tím uklidňoval, protože způsob, jakým ten cizí člověk vyslovil „znovu šťastný“ a jak se na něj při tom podíval... Jako by ho chlácholil. Jako by věděl. „Dobře,“ řekl nakonec.

Muž se zatvářil showivavě, jako kdyby v tu chvíli on byl učitelem a učitel tápajícím žákem. „Kdybyste snad chtěl vědět více...“ Sáhl si do náprsní kapsy staromódního károvaného saka. „Tady je má vizitka.“

První, co učitele napadlo a na co dosud nepomyslel, bylo, že tomu člověku přece musí být horko. Ale na rozdíl od něj se cizinec nepotil. Vzal si vizitku. Stálo na ní černé na bílém bez zbytečných přízdob: Barnabáš Rubáš, k tomu adresa kdesi ve Smrčinách, zapadákově nedaleko Bělovarů, telefonní číslo na pevnou linku a pod tím verzálkami: CO VÁS ČEKÁ? Víc ani slovo.

„No tak asi děkuju,“ odtušil.

„Rádo se stalo.“

Pak už spolu nemluvili.

Učitel se snažil navázat ve čtení, ale neustále se musel vracet zpátky, protože se mu v hlavě rojily docela jiné myšlenky než ty, jež předestíral Kundera ve svém průlomovém románu. Nejprve ta zjevná absurdita situace – úplně cizí člověk ve vlaku mu začne zkoumat dlaně a tvrdí, že v nich četl. Pak ta slova, která (ač si to učitel pochopitelně nechtěl připustit) jím zacloumala: „Znovu šťastný.“ A nakonec

prozaické vyvrcholení: jako by si tímhle eskamotérským kouskem ten člověk, pravděpodobně už nějakou dobu důchodce, jenom dělal reklamu. Krátká ukážka a pak „tady je moje vizitka a ozvěte se, pokud jsem vás dostatečně navnadil“. Jako ochutnávka sýrů v supermarketu nebo demoverze počítačové hry. Dělalí se vůbec ještě takové věci? Na ochutnávku v obchodě nenarazil, ani nepamatuje, a nějakou hru hrál naposledy kdoví kdy s mladším bratrem na PlayStationu.

„Příští stanice: Mnichova Ves,“ ozvalo se z reproduktorů a pro učitele to znělo jako slova vysvobození. Už nebude muset sedět vedle člověka, který ho svojí výstředností tolik rozhodil, a sám před sebou předstírat, že čte.

***

První patro bylo vybydlené: prázdné pokoje a okna bez záclon. Na podlaze polehávalo ošumělé linoleum.

„Nábytek bývalí majitelé zlikvidovali, něco málo si odvezli,“ vysvětloval makléř „za moc už nestál. Tím víc prostoru,“ dodal záhy zvesela, „se nabízí pro vaše vlastní nápady a nová řešení.“

„Dlouho nikdo nežije,“ řekla matka.

„Je to tak, majitelé se před několika měsíci odstěhovali do zahraničí. Ale dům po sobě zanechali ve velmi dobrém stavu,“ ujišťoval je makléř, zatímco otec si cosi zamyšleně pomroukával. „Je tu kuchyň s jídelnou, obývací pokoj, koupelna s vanou a toaleta,“ ukazoval snaživý průvodce na různé strany, „a taky jedna volná místnost, která může sloužit jako pracovna nebo třeba kumbál, skladiště, stejně tak se tu mohou vyspat hosté. Pochopitelně si je všechny projdeme a...“

Kiri ho nevnímala a sama bloumala místnostmi. Kuchyň poznala na první pohled podle starého sporáku, který se asi nikomu nechtělo odnášet. Z otlačené podlahy se taky dalo odvodit, kde stála kuchyňská linka, myčka, lednice... Nakoukla do největší místnosti, která

měla sloužit jako obývák, na několika místech čněly ostrůvky z koberců a na nich i na linu zůstávaly otisky po křeslech, stolech nebo skříních. Na chodbě se minula s rodiči a makléřem prosmýkla se kolem nich dál směrem ke schodům do nejvyššího podlaží. Cestou ještě nahlédla do koupelny. Vana byla veliká, ale dost stará a místy zašlá až dožluta. Dlažba na zemi i na zdech působila všelijak, jenom ne moderně; byla lesklá a černá s neuspořádaným šedobílým žiháním a táhla se kolem dokola celé místnosti. Všechny dveře na patře byly ze stejného materiálu, a když se do nich kleplo, bylo poznat, že jsou duté.

Záchodu se Kiri vyhnula a zamířila nahoru po schodech. Byly potažené kobercem, ale stejně vrzaly. Stěny podél schodiště byly obložené podobně jako prostor v přízemí a zábradlí vedlo jen po pravé ruce. Jak stupínek po stupínku stoupala, vzduch se zdál řídkší a huř se ho nadechovalo. To je divné, pomyslela si. Pamatovala si z Indie, že se to stává v horách, když člověk vyleze hodně vysoko, ale tenhle barák rozhodně nebyl vysoký jako velehory.

Tady v podkroví byla podlaha kompletně pokrytá tenkým tma-vošedým kobercem, nalepeným nejspíš přímo na betonu, protože i přes podrážky bot Kiri cítila, že šlape do tvrdého. Napravo, za schodištěm, byly dvojce dveře, jedny hned za ní (otevřela je a uviděla malé umyvadlo pod zrcadlem a záchod), naproti stejně tak. Postupně je všechny pootevírala: na straně proti schodišti byly dvě místnosti se zkosenými stropy a střešními okny, napravo dál za záchodem jeden o něco větší pokoj s dvojitým oknem v arkýři.

Kiri se k němu vydala a podívala se ven.

Okno směřovalo na křižovatku, za ní Kiri uviděla červenou trafikou i jejich auto, stříbrnou octavii, starou zhruba stejně jako ona. Pak se podívala k potoku, který protékal tunýlkem pod hlavní silnicí. Jeho břehy zarůstaly vysokým rákosem, kolem něhož létali drobní ptáci a motýli a vážky; pak jako by jí hlavou zavál průvan a na chvíli ji omámil a najednou, předtím si jich nevšimla, podél potoka stály i stromy: růžovobílé tamaryšky, žluté akácie, fíkovníky s purpurovými

a rudými plody. „Jak je to možné?“ zeptala se sama sebe Kiri. „Přece bych je nepřehlídla a co by tady vůbec...“ Znenadání si uvědomila – a nedokázala si to vysvětlit – že už se nedívá na potok v Mnichově Vsi, nýbrž že jí před očima proudí široký a pozvolný tok řeky Gangy a nad ním se vznášejí rozliční opeření dravci, křídla mají roztažená, plachtí a očima upřenýma k hladině hledají potravu.

„Ne, tohle není možné,“ domlouvala sama sobě a zakryla si oči dlaněmi.

Pak se za ní ozvaly kroky, instinktivně se obrátila a uviděla otce, matku a makléře. „Tohle je největší ložnice v domě, je odtud i moc pěkný výhled. Nemám pravdu?“ oslovil s úlisným úsměvem Kiri.

„No jo,“ odvětila zmateně. Když se znovu podívala ven, už viděla jenom potok, trafikou a stříbrnou octavii. Měla jsem si to vyfotit, domlouvala si. A taky cítila, aniž by to dokázala slovy popsat, že se v ní něco změnilo.

***

„Víš, že na podzim to musí být hotový, jo?“

„Vím, slyším to od tebe nejmíň postý.“

„A stejně jsi doteď nic neudělal.“

„Vždyť sotva začalo léto.“

„A ty myslíš, že to bude hned? Že lusknem prstama a barák bude zateplený?“

„Ne, ale... dobře, uděláme to co nejdřív.“

„Co nejdřív, to už jsem párkrát slyšela.“

„No jo, tak teď to slyšíš naposledy.“

„Pevně v to doufám.“

„A kdyby ne, koneckonců, ti před náma tu taky nějak přežili, a to mívali studenější zimy než my.“

„Bezvadný, ale taky chodili doma ve svetrech.“

„Tobě svetry sluší.“

„Ber to aspoň trochu vážně, jo? Děkuju.“

„Jasně, vždyť to beru vážně. Svetry ti opravdu...“

„Dost. Tohle je to první, co musíme udělat. Co kdybys třeba zavolał Pepovi a zeptal se ho na to?“

„Oukej, zavolám mu.“

„Tak do toho.“

„To chceš, abych mu volal teď?“

„Proč ne?“

„Hm...“

„Tak?“

„Fajn, už volám.“

Štefan vzal telefon a vytočil číslo svého starého známého, zedníka a veskrze všeměla Josefa Volánka. Julie odešla do ložnice, ujistila se, že Tadeáš spí, a pak za sebou zavřela dveře a zůstala v předsíni, aby nerušila manžela při hovoru. Po dvou třech minutách se k ní Štefan připojil. „Přes léto by to mohl udělat.“

„Vidíš, ani to nebolelo. Na cenu ses ptal?“

„Neptal. Možná je lepší to nevědět.“

„To sice možná jo, ale zaplatit budeme muset.“

„No snad nás nenatáhne jako starej Krupice.“

„Ale jdi, zase ten tvůj Krupice.“

„No a copak jsi to viděla, aby někdo měnil pitomej olej dvě hodiny?“

„Zlato, já jsem nikdy nikoho neviděla měnit olej ani hodinu, ani deset.“

„Hm...“

Štefan si párkrát jadrně ulevil; žehral na to, jak ho automechanik ze sousedství léta obíral na náhradních dílech. Julie se ho mezitím snažila uklidňovat, než raději přeladila na jinou notu: „Ale Pepu znáš už od školy, ne? To by mělo být něco jinýho.“

„Jo, snad jo. Sice jsme se dlouho neviděli, ale myslím, že to bude v cajku.“

„No vidíš. Tak to vypadá, že Tadiík přes zimu přece jen nezmrzne.“
„Beztak bude na zimu zvyklej, vždyť se narodil ve chlívě uprostřed prosince.“

„Co to...“ Štefanův výmluvný pohled, zadržovaný smích, pokrčení rameny; narážel na včerejší zážitek zpřed kostela. „Panebože, ty seš vůl.“

„Já vím. Ale neboj, ve skutečnosti si myslím, že to Ježíš není.“

„Opravdu, jo? A co tě k takový přelomový domněnce přivedlo?“

„No,“ potutelný úsměv, „říká se přece, že Ježíš se narodil z neposkvrněného početí, ne? A to Tádovo teda rozhodně neposkvrněný nebylo.“

Nato se Julie plácla dlaní do čela, zakroutila hlavou, obrátila oči v sloup, pronesla cosi o věčném pubertákovi a dodala, že jde radši udělat něco k večeri. V té samé kuchyni, bez několika drobných obměn (přibyla nová trouba a varná deska), připravovala jídlo také Juliina babička, než se na jaře přestěhovala do domu s pečovatelskou službou. Právě tehdy se tu usadili Melicharovi. Do té doby bydleli v malém pronajatém bytě na kraji Prahy a těšili se, že tady, v Mnichově Vsi, si konečně vybudují svůj opravdový domov. Ale minuly už tři měsíce a příliš budování neproběhlo...

Z ložnice se ozval hlasitý dětský pláč. Nic neobvyklého.

Štefan to měl blíž, a tak to byl on, kdo otevřel dveře a uviděl svého syna sedět v postýlce, držet se ručičkami šprušlí a naříkat. Jenže to nebyl obyčejný pláč, kdy dítě zplna hrdla řve a vypadá při tom jako zmuchlané slůně. Tohle byl pláč vážný, usedavý, naplněný lítostí. Tadeášovy oči přetékal slzami, byly doširoka otevřené a dívaly se do neurčité dáli. Vzápětí Štefan uslyšel, že chlapec mezi vzlyky něco žvatlá. Zprvu to znělo jako bezesmyslný shluk slabik, které v posledních týdnech pochytil a teď je mimoděk opakuje.

Pak ale strnul.

Byly to stále tytéž hlásky, tytéž dvě slabiky, nejprve huhlavé „je“ a pak zřetelnější „huda“ – jehuda – opravdu to znělo jako – ne, to

není možné – do pokoje přišla Julie – Tadeáš přestal plakat a vyjukaně se na ni podíval, jako by sám byl celou situací překvapen – pak už neřekl nic. Ale Štefan dobře věděl, jak to opakující se slovo znělo. Znělo jako Jehuda, jméno člověka, který měl kdysi zradit Ježíše Krista.